

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevarerministeriet

Samråd A og B til B150

Samrådet afholdes den 23. juni kl. 10.30 i MOF

Talens formål: Samrådstale

Budskab: Der redegøres for de allerede i gangsatte initiativer. Problemet med organofosfater er alvorligt, og der er taget initiativer både nationalt og i EU. Spørgsmålet om test af stoffer, der kan skade hjernens udvikling, skal løses internationalt. Miljøstyrelsen og Fødevarestyrelsen vurderer, at de fundne niveauer af organofosfater ikke er problematiske.

Kontaktpersoner: Kontorchef Lea Frimann Hansen, MST og Kontorchef Marie Louise Flach de Neergaard, DEP

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevarerministeriet

Samråd A og B til B150

(Det talte ord gælder)

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 150 / samrådspørgsmål A og B stillet den 19. maj 2016 af Søren Egge Rasmussen (EL).

Tak for spørgsmålene, som jeg vil besvare i forlængelse af hinanden, hvis det er i orden med spørgeren.

Miljøstyrelsen har for nyligt offentliggjort en rapport med Syddansk Universitets resultater af målinger af pesticidrester i urinen hos danske kvinder og deres børn. Rapporten fokuserer på pesticider af typen organofosfater. Resultaterne viser, at 90 % af forsøgspersonerne havde indhold af pesticidrester i deres urin. Forskerne bag undersøgelsen er bekymrede for, om stofferne kan skade børns hjerner og øge risikoen for, at børn udvikler ADHD.

Samråd A og B til B150

En væsentlig kilde til indtaget af pesticidrester er fødevarer.

Allerførst vil jeg gerne understrege, at målsætningen for regeringen fortsat er, at fødevarer på det danske marked indeholder så få pesticidrester, som muligt. Det betyder også, at grænseværdier for rester i fødevarer skal være sat på sundhedsmæssigt forsvarlige niveauer.

I dag er der fastsat sikre grænseværdier for samtlige pesticidrester, der findes i fødevarer efter en omfattende risikovurdering af den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA). Det betyder, at det kun er tilladt at anvende pesticider, hvis de restindhold, der er tilbage på afgrøderne, er sundhedsmæssigt forsvarlige.

Som jeg sagde under 1. behandlingen af B150 den 12. maj, så er det faktum, at der kan påvises pesticidrester i urin, ikke ensbetydende med, at det er farligt. Det er en forventelig konsekvens af pesticidanvendelse i landbrug og gartneri, at der kan påvises rester i urinen, da kroppen skiller sig

Samråd A og B til B150

af med pesticiderne og deres nedbrydningsprodukter via urinen.

Konkret for rester af organofosfater i fødevarer, så har Fødevarestyrelsen i forbindelse med undersøgelsen fra Syddansk Universitet fået foretaget en vurdering hos Danmarks Tekniske Universitet (DTU) af den danske befolknings samlede indtag af organofosfater via fødevarer. Med den nuværende viden er vurderingen, at danskernes samlede indtag ikke udgør en risiko. Denne vurdering gælder også for gravide og børn.

Fødevarekontrollen viser, at dansk frugt og grønt indeholder færre pesticidrester og langt lavere indhold end udenlandsk frugt og grønt. Undersøgelser har faktisk vist, at man kan halvere sit pesticidindtag blot ved at spise dansk frugt og grønt i stedet for udenlandsk.

I Danmark er der ikke godkendt sprøjtemidler med organofosfater og der er ikke fundet organofosfater i dansk frugt og grønt i de seneste år.

Samråd A og B til B150

Samlet, mener jeg derfor ikke, at der er behov for en ny lovgivning på området.

Men jeg tager selvfølgelig forskernes bekymring alvorlig, når der er tale om potentielle alvorlige effekter på nervesystemet og hjernens udvikling.

Både i EU og internationalt er effekter på nervesystemets udvikling et område, som har stort fokus med forskningsaktiviteter indenfor flere områder. Det undersøges dels, hvor meget befolkninger udsættes for pesticider, dels hvilke effekter disse pesticider måtte have, og endelig undersøger man, hvordan man bedst kan teste pesticiderne, inden de markedsføres.

På nuværende tidspunkt er der opbygget viden, som skal indbygges i den måde, myndighederne regulerer stofferne ved anvendelse af flere forskellige nyudviklede testmetoder. På sigt skal vi regulere på baggrund af mere viden om stoffernes virkemåder, så vi kan opnå en mere sikker anvendelse.

Samråd A og B til B150

Det er derfor, at EFSA sammen med OECD til oktober igangsætter et fælles initiativ indenfor udvikling af testmetoder, hvor Miljøstyrelsen deltager. Helt konkret vil man supplere de eksisterende testmetoder, som består af meget omfattende undersøgelser i rotter, med den nyeste viden indenfor andre testmetoder. Anerkendte forskere indenfor området deltager i arbejdet.

De nyere metoder er ikke baseret på dyreforsøg, men på undersøgelser af hjerneceller, som man kan dyrke i laboratorier. Den type undersøgelser har mange fordele, blandt andet er de relativt billige og hurtige. På den måde kan man screene mange pesticider og andre stoffer i fødevarekæden for mulige effekter på udviklingen af nervesystemet.

Der er en bred anerkendelse af, at nye testmetoder er nødvendigt, og udviklingsarbejdet har derfor bred global opbakning og deltagelse. Det forventes afsluttet i løbet af nogle år.

Samråd A og B til B150

Man kan synes, at det er lang tid, men det er nødvendigt for at få lavet en robust teststrategi, som er målrettet, præcis og beskyttende og derfor kan anerkendes af alle interessenter – herunder såvel myndigheder som industrien.

Og nu vil jeg gå videre til besvarelsen af det andet spørgsmål.

Lad mig indledningsvist slå fast, at Miljøstyrelsen ikke underkender forskernes konklusioner.

Miljøstyrelsen ser på den samlede viden på området og anerkender den viden, som forskerne har tilvejebragt om niveauerne af organofosfater i urinen hos danske kvinder og børn nu og tidligere. Dette sammenholder Miljøstyrelsen med, hvad Fødevarestyrelsens overvågning af pesticidrester i danske og udenlandske fødevarer viser. I Miljøstyrelsens vurdering af den samlede viden indgår også de amerikanske

Samråd A og B til B150

befolkningsundersøgelser, som spørgeren henviser til.

Miljøstyrelsen og Fødevarestyrelsens samlede vurdering er, at niveauerne af organofosfater, som danskerne udsættes for igennem kosten, ikke er problematiske.

Så jeg vil slutte af med at sige, at forskernes bekymring er legitim, men at vi kan stole på, at myndighederne sikrer høj forbrugerbeskyttelse samtidig med, at landbrug og gartneri også fremover kan bruge de stoffer, som er nødvendige for produktionen.